#UrddiBawb

Llawlyfr Arweinyddion 2023 – 2024

Mae Urdd Gobaith Cymru yn sicrhau cyfle, trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg, i holl ieuenctid Cymru (rhwng 8 a 25 oed) ddatblygu'n unigolion cyflawn a'u galluogi i chwarae rhan adeiladol yn y gymdeithas, gan feithrin sgiliau personol a chymdeithasol.

Yn dilyn dathlu ein canmlwyddiant, edrychwn yn hyderus at y ganrif nesaf o ddarpariaeth i blant a phobl ifanc Cymru, a bydd ein Cynllun Strategol 'Urdd i Bawb' yn gosod gweledigaeth glir i'n gwaith hyd at 2028.

Fel mudiad rydym yn cydnabod bod o hyd le i wella er mwyn sicrhau bod pob person ifanc yng Nghymru, rywbryd yn ei ieuenctid, trwy'r Urdd, yn profi cyswllt gyda'r Gymraeg a dealltwriaeth o'i werth.

Trwy gydweithio gyda phartneriaid, anelwn i sicrhau bod yr Urdd yn perthyn i bawb, a bod ein gwasanaethau'n parhau i fod yn gyfoes ac yn adlewyrchu anghenion Cymry ifanc heddiw. Mae hyn yn rhoi cyfrifoldeb arnom fel mudiad i sicrhau bod plant a phobl ifanc Cymru, boed yn siaradwyr Cymraeg, yn siaradwyr Cymraeg newydd neu sydd ag ymdeimlad tuag at yr iaith, yn profi gwerth yr Urdd.

Cynllun Strategol Urdd i Bawb

[Cynllun_Strategol_2023_Cymraeg_compressed.pdf (urdd.Cymru)]

Am y wybodaeth a'r dyddiadau diweddara yn eich ardal chi ewch i: www.urdd.cymru

Canllawiau, Templedi, Diweddariadau Cymunedol :
www.urdd.cymru/arweinyddion

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ar ddechrau flwyddyn newydd o weithgareddau, hoffwn unwaith eto diolch i chi fel arweinydd a chefnogwyr canghennau'r Urdd am roi o'ch amser i sicrhau profiadau gwych i blant a phobl Ifanc trwy gyfrwng y Gymraeg.

Nod y llawlyfr, ynghyd â chefnogaeth eich Swyddog lleol, yw sicrhau fod gennych chi fel gwirfoddolwyr yr holl wybodaeth angenrheidiol i drefnu gweithgareddau diogel yn eich adran, aelwyd neu gangen.

Ar gychwyn ein hail ganmlwyddiant, rydym wedi lansio ein cynllun corfforaethol 5 mlynedd 2023-2025 - **Urdd i Bawb**. Prif ffocws ein strategaeth yw parhau gyda'n gwaith gwych ond hefyd rhoi blaenoriaeth glir i ymestyn allan i grwpiau sydd o bosibl wedi eu tangynrychioli yng ngwasanaethau'r Urdd yn y gorffennol. Trwy **Urdd i Bawb**, rydym yn uchelgeisiol ac am sicrhau bod bob person Ifanc yng Nghymru, rhywbryd yn ei hieuenctid, trwy'r Urdd yn profi cyswllt gyda'r Gymraeg a dealltwriaeth o'i werth. I weld y ddogfen **Urdd I Bawb** - cliciwch yma i weld Urdd I Bawb Cynllun Strategol Urdd Gobaith Cymru 2023-2028.

Bydd eich swyddogion lleol yn medru eich cefnogi wrth i chi cynllunio eich gweithgareddau a denu plant a phobl Ifanc o gefndiroedd lleiafrifol ac ardaloedd difreintiedig sydd am fod yn rhan ddarpariaeth yn y Gymraeg gyda'r Urdd.

Hoffwn i chi annog aelodau newydd i ymuno yn eich gweithgareddau, trwy ein cynllun aelodaeth am £1 a'r Gronfa i Bawb sy'n darparu cyfloed Gwersyll Haf i blant a phobl Ifanc sydd yn profi tlodi. Wrth i ni gynllunio gweithgareddau rydym am i'n ddarpariaeth fod yn gymhwysol, yn groesawgar i bawb ac i adlewyrchu'r amrywiaeth sydd yng Nghymru heddiw.

Plant a phobl ifanc yw calon y mudiad a'n nod fel staff a gwirfoddolwyr yw ymateb i'w hanghenion fel bod ganddynt y cyfle i wneud penderfyniadau, i leisio barn ac i gyd-drefnu gweithgareddau eu hadran, aelwyd neu gangen.

Fel unrhyw weithgaredd sy'n cael ei gynnig i blant a phobl ifanc, dylai unrhyw gangen o'r Urdd:

- Sicrhau bod pawb, beth bynnag bo'u hil, rhyw, crefydd, anabledd, cefndir, hunaniaeth rywiol, iaith neu amgylchiadau personol yn gallu cymryd rhan;
- Hyrwyddo pwysigrwydd yr iaith Gymraeg ac i'w defnyddio yn ddyddiol;
- Cynnig cyfleoedd i bobl ifanc sydd yn addysgiadol, mynegiannol, cyfranogol, cynhwysol a grymusol (Gwaith Ieuenctid yng Nghymru: Egwyddorion a Dibenion, Ionawr 2018)

Diolch yn fawr iawn unwaith eto am eich ymrwymiad, brwdfrydedd a'ch amser wrth gynnal gweithgaredd yn enw'r Urdd. Cofiwch gysylltu os oes angen unrhyw arweiniad pellach arnoch.

Sian Lewis
Prif Weithredwr

RHIFAU FFÔN ALLWEDDOL

Pencadlys yr Urdd:

Gwersyll yr Urdd Glan-llyn
Llanuwchllyn
Y Bala
Gwynedd
LL23 7ST

Ebost: helo@urdd.org

Y We: www.urdd.cymru

Am fanylion cyswllt eich Swyddogion a gwybodaeth am weithgareddau yn eich ardal chi, dilynwch y ddolen yma :

http://www.urdd.cymru/cy/fy-ardal/

Adran Aelodaeth: aelodaeth@urdd.org / 01239 652162

Adran Eisteddfod: eisteddfod@urdd.org / 01678 541 012

Adran Chwaraeon: chwaraeon@urdd.org

EGWYDDORION AC ARFER DA ADRANNAU AC AELWYDYDD YR URDD

- Cymraeg yw iaith y mudiad a rhaid i bob gweithgaredd gael ei gynnal yn y Gymraeg.
- Rydym yn annog yr arfer o ddefnyddio’r Gymraeg ymhlith dysgwyr a disgwylir i gyd-aelodau, arweinyddion a gwirfoddolwyr groesawu dysgwyr a siaradwyr Cymraeg newydd i’w gweithgareddau.
- Estyn croeso i blant a phobl ifanc o gefndiroedd lleiafrifol ac ardaloedd difreintiedig
- Llais pobl ifanc yn y cynllunio, gweithredu a gwerthuso yw cyfrinach rhaglen adran/aelwyd lwyddiannus
- Mae meithrin a chefnogi arweinyddion ifanc iau (oed 16+) yn ffordd effeithiol i ymgysylltu â phobl ifanc, meithrin arweinyddion y dyfodol a chael tîm o bobl i’ch cynorthwyo mewn adran neu aelwyd.
- Mae sefydlu rhaglen reolaidd o ddyddiadau yn bwysig i blant a rhieni, boed yn wythnosol, bob pythefnos neu yn fisol.
- Hwyl, mwynhad, gweithgareddau amrywiol a chreadigol sy’n annog presenoldeb cyson aelodau.
- Rhaid i bob plentyn a pherson ifanc gael mynediad teg a chynhwysol i weithgareddau'r Urdd.
- Rhaid cael côd ymddygiad wedi’i gyd-gynllunio.
- Os oes gan aelodau, unigolion o’r cyhoedd, mudiadau neu ysgolion bryderon, sylwadau, cwynion gofynnir iddynt gysylltu yn gwrtais ac yn ffurfiol, yn uniongyrchol at y swyddog dan sylw neu i ddilyn y drefn polisi cwynion yr Urdd.
- Er mwyn sicrhau bod gweithredoedd yr Urdd yn heddychlon ac yn ddiogel, ni all yr Urdd oddef ymddygiad annymunol gan rieni, gwarchodwyr, gofalwyr, athrawon ac ymwelwyr tra byddant ar safleoedd yr Urdd, yn bresennol yn nigwyddiadau a gweithgareddau a drefnwyd gan yr Urdd neu tra byddant yn cyfathrebu drwy gyfrwng e-bost, ffôn a/neu’r cyfryngau cymdeithasol.

<u>Cofiwch fod staff yr Urdd ar gael i’ch cefnogi - cofiwch gysylltu</u>

CEFNOGAETH YR URDD I CHI

Mae'r Llawlyfr Arweinyddion yn rhan o becyn i'ch cynorthwyo i arwain a chynnal gweithgareddau, adrannau ac aelwydydd i blant a phobl ifanc.

Gellir gweld y llyfryn hwn, fersiynau Word o'r ffurflenni a holl bolisïau perthnasol y Mudiad wrth fewngofnodi i'r system arweinydd cangen drwy ddefnyddio eich enw defnyddiwr a'ch cyfrinair

Bydd staff eich swyddfa Urdd leol yn eich arwain a'ch cefnogi drwy gydol y flwyddyn.

Rydym wedi cynyddu'r adnoddau i'ch cefnogi oherwydd mae eich diogelwch chi a phobl ifanc yn allweddol i lwyddiant ein pobl ifanc a'r mudiad

Rydym wedi rhannu'r gefnogaeth i ddwy haen.

<u>HAEN 1 GORFODOL</u> :-

- Rhaid i **BOB** arweinydd a gwirfoddolwyr rheolaidd gofrestru gyda'r Urdd a derbyn gwiriad DBS
- Bydd **POB** arweinydd a gwirfoddolwr yn derbyn y cardiau Canllawiau Diogelu Plant Urdd Gobaith Cymru a Chôd Ymddygiad Urdd Gobaith Cymru.
- Bydd **POB** arweinydd adran ac aelwyd yn derbyn ymweliad gan Staff yr Urdd yn ystod tymor yr Hydref. Yn y cyfarfod byddwch yn derbyn:-
  - arweiniad ar drefniadau iechyd a diogelwch a chynnwys y llawlyfr arweinyddion;
  - cyfle i rannu arfer da.
- Bydd **POB** arweinydd a gwirfoddolwr yn derbyn sesiwn safonol tua 1 awr 30 munud o hyd ar weithdrefnau diogelu plant Urdd Gobaith Cymru os yn berthnasol.
- Yn ystod y flwyddyn bydd **POB** Adran ac Aelwyd yn derbyn ymweliad gan eu swyddog lleol i gael sgwrs am y canlynol :-
  - Sut mae llais pobl ifanc yn dylanwadu ac yn arwain rhaglen yr adran / aelwyd?;
  - Pa fath o weithgareddau a gynlluniwyd?
  - Oes arfer da i rannu?;
  - Pa fath o gefnogaeth hoffwch dderbyn?; beth all fod o fudd i chi?;
  - Pa effaith mae'r ddarpariaeth yn ei gael ar blant, pobl ifanc a'r gymuned?

HAEN 2 - DEWISOL

Mae’r ail haen o gefnogaeth i’r rheiny sydd am ymestyn eu profiad a’u sgiliau ym maes plant a phobl ifanc.

Cewch gyfle i ennill achrediadau a chymwysterau ym maes Gwaith Ieuenctid a Gwaith Chwarae.

Medrwch fynegi diddordeb i ddilyn un o’r cyrsiau isod neu bydd eich swyddog Urdd yn rhannu gwahoddiad i chi fynychu cwrs a drefnir yn rhanbarthol.

Disgrifiad	Gofynion oedran	Ymrwymiad amser
Unedau achrededig Rhaglen Ymsefydlu CWVYS: Cam Tuag at Waith Ieuenctid (hyd at 5 uned ar gael) *Achrediad yn ddewisol	Dros 16 oed	I’w cyflawni dros gyfnod o amser mewn grwpiau neu 1:1 – cyfanswm o 7 awr i bob uned unigol
Uned achrededig Amddiffyn plant (rhan o gymhwyster Dyfarniad Ymarfer Gwaith Ieuenctid Lefel 2	Dros 16 oed	Naill ai un diwrnod neu 2 noswaith
Gwobr Lefel dau mewn egwyddorion gwaith Ieuenctid	Dros 16 oed	7 diwrnod neu 14 sesiwn gan gynnwys 30 awr o ymarfer
Dyfarniad Lefel 2 mewn Arferion Gwaith Chwarae	Dros 16 oed	24 awr o ddysgu

LLAWLYFR ARWEINYDDION YR URDD 2023 - 2024

Cynnwys

Caiff Llawlyfr Arweinyddion yr Urdd ei ddiweddaru yn flynyddol i adlewyrchu gwaith y mudiad, gofynion iechyd a diogelwch ac i hwyluso eich gwaith chi fel arweinyddion gwirfoddol.

Cynnwys

Egwyddorion ac arfer da adrannau ac aelwydydd yr Urdd 5
Cefnogaeth yr Urdd i chi 6
1 Iechyd a Diogelwch 10
Datganiad Iechyd a Diogelwch 11
1A Beth i'w wneud mewn achos o argyfwng, damwain neu ddigwyddiad difrifol 12
1B Y camau i'w dilyn ar adeg argyfwng 13
2 Man cyfarfod yr adran 14
3 Rhestr arfer da trefn argyfwng damweiniau a digwyddiadau difrifol 15
4 ASESU RISG 16
5 Cymhareb (Ratios) oedolion i blant/pobl ifanc 17
6 Llythyr Gweithgareddau Awyr Agored 18
7 CYNLLUNIO AC ASESIAD RISG 19
8 Ffurflen Asesiad Risg 23
9 Tystysgrif Yswiriant 24
9 Datganiad Polisi Diogelu Plant a Phobl Ifanc 26
10 Cofnodi a Gwirio Gwirfoddolwyr Urdd Gobaith Cymru 27
11 Cardiau Côd Ymddygiad Urdd Gobaith Cymru a Chanllawiau Diogelu Plant Urdd Gobaith Cymru 28
12 AMLINELLIAD O bolisiau Cyffredinol Urdd Gobaith Cymru 31
13 Crynodeb o ffurflenni 34
14 Ffurflen ymaelodi cangen - branch membership form 35
15 Ffurflen Cofrestru Adran / Aelwyd 36
16 Ffurflen IECHYD a Chaniatad / *HEALTH and Consent Form* 37
17 MANYLION PWYSIG AM YR AELODAU - 41
18 FFURFLEN COFNODI DAMWAIN A DIGWYDDIAD – URDD GOBAITH CYMRU 443
19 COFRESTR 476
20 ENGHRAIFFT O RAGLEN WEITHGAREDDAU 498
21 Ap Yr Urdd / GWEFAN YR URDD – urdd.cymru 532

Mae holl gynnwys y llyfryn hwn ar gael ar wefan yr Urdd - urdd.cymru/arweinwyr

Urdd

Iechyd a Diogelwch

PWYNTIAU PWYSIG

Mae gan Urdd Gobaith Cymru ddyletswydd o ofal i'ch cadw chi - ein gwirfoddolwyr a'n haelodau yn ddiogel.

Mae'r canllawiau yn yr adran hon yn rhoi arweiniad i chi a'ch gwirfoddolwyr ar sut i ddarparu gweithgareddau hwyliog a diogel i blant a phobl ifanc.

Yr holl wybodaeth ar gael yma : www.urdd.cymru/arweinyddion

Cyfeirnod	**Disgrifiad / Teitl y ffurflen**	**Canllawiau gweithredol**
1A	Trefn Argyfwng Damweiniau a Digwyddiadau Cythryblus	Mae yn arfer da i gadw copi yn eich ffeiliau adran/aelwyd.
2	Rhestr wirio man cyfarfod adran / aelwyd	Rhaid cwblhau a chadw copi
3	Rhestr arfer da trefn argyfwng damweiniau a digwyddiadau difrifol	Rhaid cwblhau a rhannu'r wybodaeth gyda'r arweinyddion/gwirfoddolwyr sydd ar ddyletswydd
4	Cynllunio Asesiad Risg	Mae rhaid paratoi asesiad risg ar gyfer pob un o weithgareddau'r adran/aelwyd (mae gan eich swyddfa Urdd leol enghreifftiau o weithgareddau amrywiol).

1 IECHYD A DIOGELWCH

Mae'n bolisi gan Urdd Gobaith Cymru i wneud popeth o fewn ein gallu, cyn belled â bo hynny'n rhesymol ac ymarferol, i sicrhau iechyd, diogelwch a lles y staff, y gwirfoddolwyr ac aelodau'r Urdd sydd o dan eu gofal. Mae Urdd Gobaith Cymru yn cydnabod ac yn derbyn y cyfrifoldeb i ddarparu, hyd y gellir yn rhesymol, fannau gweithio diogel nad ydynt yn beryglus i iechyd y gweithwyr ac eraill, a lleoliadau gweithgareddau a digwyddiadau diogel i staff yr Urdd, gwirfoddolwyr ac aelodau'r mudiad.

Mae'r Urdd yn ymrwymo i ddarparu cyfleoedd i gynrychiolwyr o'r staff a gwirfoddolwyr fynychu cyrsiau iechyd a diogelwch yn rheolaidd.

Mae Urdd Gobaith Cymru wedi'i ymrwymo i greu amgylchedd gwaith iachus a diogel ar gyfer yr holl staff a defnyddwyr adnoddau a chyfleusterau Urdd Gobaith Cymru wrth ymgymryd â gweithgareddau o dan drefniadaeth yr Urdd.

Mae gan bawb sydd yn ymwneud â mudiad Urdd Gobaith Cymru gyfrifoldeb dros iechyd a diogelwch staff llawn amser, rhan amser, swyddogion, aelodau pwyllgorau a gwirfoddolwyr eraill.

Yn dilyn y canllaw *Beth i'w wneud mewn achos o argyfwng, damwain neu ddigwyddiad difrifol* mae rhestrau gwirio sydd rhaid eu cwblhau i sicrhau fod y systemau priodol ar gael i sicrhau iechyd, diogelwch a lles y staff, y gwirfoddolwyr ac aelodau'r Urdd o dan eich gofal.

Cyfeirnod	**Teitl y ffurflen**	**Canllawiau gweithredol**
1A	Trefn Argyfwng Damweiniau a Digwyddiadau Cythryblus	Mae yn arfer da i gadw copi yn eich ffeiliau adran/aelwyd.
2	Rhestr wirio man cyfarfod adran / aelwyd	Rhaid cwblhau a chadw copi
3	Rhestr arfer da, trefn argyfwng damweiniau a digwyddiadau difrifol	Rhaid cwblhau a rhannu'r wybodaeth gyda'r arweinyddion/gwirfoddolwyr sydd ar ddyletswydd
4A	Cynllunio Asesiad Risg	Mae rhaid paratoi asesiad risg ar gyfer pob un o weithgareddau'r adran/aelwyd (mae gan eich swyddfa Urdd enghreifftiau o weithgareddau amrywiol).

Datganiad Iechyd a Diogelwch

Isod ceir datganiad o bolisi iechyd a diogelwch y sefydliad yn unol ag Adran 2 y Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith ayyb 1974.

Polisi Urdd Gobaith Cymru yw sicrhau hyd y gellir yn ymarferol, iechyd, diogelwch a lles yr holl weithwyr sy'n gweithio i'r cwmni ac unrhyw unigolion eraill a allai gael eu heffeithio gan ein gweithredoedd.

Mae Urdd Gobaith Cymru yn cydnabod mai'r allwedd i reolaeth iechyd a diogelwch llwyddiannus yw polisi, trefniadaeth a threfniadau effeithiol, sy'n adlewyrchu ymrwymiad yr uwch reolwyr. Er mwyn cynnal yr ymrwymiad hwnnw, byddwn yn mesur, monitro a diwygio lle fo'n ofynnol yn barhaus, cynllun blynyddol i sicrhau bod safonau iechyd a diogelwch yn cael eu cynnal yn ddigonol.

Bydd y Prif Weithredwr yn gweithredu polisi iechyd a diogelwch ac yn argymell unrhyw newidiadau i fodloni amgylchiadau newydd. Mae Urdd Gobaith Cymru yn cydnabod bod rheolaeth iechyd a diogelwch llwyddiannus yn cyfrannu at berfformiad busnes llwyddiannus a bydd yn dyrannu arian ac adnoddau digonol i fodloni'r anghenion hyn.

Mae rheolwyr Urdd Gobaith Cymru yn edrych ar hyrwyddo mesurau iechyd a diogelwch fel amcan ar y cyd ar gyfer eu hunain a'u gweithwyr. Gan hynny, polisi'r rheolwyr yw gwneud popeth sy'n ymarferol bosibl i atal anaf bersonol a difrod i eiddo. Hefyd, mae'r sefydliad yn anelu at ddiogelu pawb, gan gynnwys ymwelwyr ac aelodau'r cyhoedd, i'r graddau y maent yn dod i gysylltiad â'n gweithgareddau, rhag unrhyw berygl rhagweladwy.

Mae gan yr holl weithwyr ddyletswyddau o dan y Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 a Deddfau eraill tebyg ac maent yn cael eu hysbysu o'u cyfrifoldebau personol i gymryd gofal o iechyd a diogelwch eu hunain ac i sicrhau nad ydynt yn peryglu unigolion eraill yn eu gweithredoedd neu eu hesgeulustra. Hysbysir y gweithwyr hefyd bod yn rhaid iddynt gydymffurfio gyda'r sefydliad er mwyn iddo gydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol a osodir arno ac wrth weithredu'r polisi hwn. Bydd Urdd Gobaith Cymru yn sicrhau ymgynghoriad parhaus gyda'r gweithle er mwyn galluogi i bob safbwynt ac argymhelliad gael eu trafod yn rheolaidd.

Bydd y sefydliad yn sicrhau ymdriniaeth systematig er mwyn adnabod peryglon, asesu'r risg, pennu mesurau rheoli addas a digonol a hysbysu gweithwyr o'r gweithdrefnau cywir sy'n ofynnol i gynnal amgylchedd gwaith diogel.

Byddwn yn darparu, hyd y gellir yn ymarferol, lleoliadau a systemau gwaith diogel, offer a pheiriannau diogel, trin deunyddiau a sylweddau yn ddiogel, darparu cyfarpar diogelu digonol a sicrhau bod gwybodaeth, cyfarwyddyd, hyfforddiant a goruchwyliaeth briodol yn cael eu rhoi.

Rydym yn ystyried bod yr holl ddeddfwriaeth iechyd a diogelwch yn safon ofynnol ac rydym yn disgwyl i'r rheolwyr gyflawni eu targedau heb gyfaddawdu iechyd a diogelwch.

Arwyddwyd: Sian Lewis

Swydd: Prif Weithredwr **Dyddiad: 1/9/2023**

1A BETH I'W WNEUD MEWN ACHOS O ARGYFWNG, DAMWAIN NEU DDIGWYDDIAD DIFRIFOL

Mae'r Urdd wedi darparu ffurflenni damweiniau a digwyddiadau (sydd wedi eu cynnwys yn y pecyn hwn). Gwnewch yn siŵr eich bod yn nodi unrhyw ddamwain neu ddigwyddiad a ddigwyddodd yn ystod pob gweithgaredd o dan enw'r Urdd, tu fewn a thu allan i'r man cyfarfod, ar deithiau, ymweliadau, a.y.b. Hefyd, mae'n bwysig nodi'r digwyddiadau a'r sefyllfaoedd a all arwain at ddamwain (yr hyn a elwir yn Saesneg yn near miss).

Trefn Argyfwng

Beth yw argyfwng? Mae angen ymateb yn wahanol yn ddibynnol ar beth yw'r argyfwng, a beth yw graddfa'r broblem. Yn gyffredinol, mae unrhyw ddigwyddiad sy'n gofyn am gymorth y gwasanaethau brys yn rheswm i ddilyn y drefn argyfwng.

Cyfarwyddyd i wirfoddolwyr

Mewn argyfwng, rhaid i bob aelod o staff/gwirfoddolwr ddilyn y canllawiau canlynol –

- Os oes angen cymorth arbenigol dylid cysylltu â'r awdurdodau perthnasol yn syth, e.e. meddyg, ambiwlans, tân, heddlu, **gan sicrhau bod y cysylltiad wedi'i wneud**. Peidiwch ag oedi - os ydych yn amau bod angen cymorth, cysylltwch. Rhaid i chi roi eich hun yn sefyllfa'r rhieni. Fel arweinydd, eich cyfrifoldeb chi yw cysylltu â'r asiantaethau brys. Mae'n well cysylltu â'r awdurdodau, e.e. y meddyg, er mwyn trosglwyddo'r cyfrifoldeb i berson arall mwy cymwys.

Dylech chi a'r holl arweinyddion fod yn ymwybodol o'ch camau argyfwng pe digwydd argyfwng yn yr Adran/Aelwyd e.e. damwain ddifrifol, tân, a dylai pawb wybod beth yw eu cyfrifoldebau a'u dyletswyddau mewn argyfwng o'r fath.

Gweler trosodd y camau i'w dilyn adeg argyfwng

1B Y CAMAU I'W DILYN AR ADEG ARGYFWNG

1. Sicrhewch fod un o'r arweinyddion a/ neu gynorthwyydd yn goruchwylio gweddill y grŵp.
2. Aseswch ddifrifoldeb y ddamwain gan asesu difrifoldeb y niwed.
3. Os yw'n niwed difrifol

   Cysylltwch gyda'r gwasanaethau brys

   Cysylltwch gyda'ch Swyddog Urdd

   Cysylltwch gyda'r rhiant/gwarchodwr

   Cwblhewch y ffurflen cofnodi damwain a'i hanfon ar unwaith i'r Swyddog Urdd /Rheolwr a neu Gyfarwyddwr Adran

   Meddyliwch a chofnodwch yr holl fanylion ac amseroedd yn gywir ac yn drylwyr.
4. Os nad yw'n niwed difrifol

   Deliwch gydag anghenion yr aelod

   Rhowch wybod i'r rhiant/ gwarchodwr beth ddigwyddodd ar ddiwedd y cyfnod neu ynghynt gan ddibynnu ar y sefyllfa. **Cwblhewch y Ffurflen Damwain a'i hanfon ar unwaith i'r Swyddog Lleol**

Rhifau Cyswllt yr Urdd mewn achos o niwed difrifol.

Os oes argyfwng difrifol yn codi, y tu fewn neu tu allan i oriau gwaith lle mae angen cysylltu ag awdurdodau brys dylid ceisio cysylltu â'ch Swyddog Lleol / Urdd a/ neu'r Cyfarwyddwr Talaith / Gwersylloedd yr Urdd isod.

Cyfarwyddwr Ieuenctid a Chymuned	07494775897
Rheolwr Cymunedol Gogledd a'r Canolbarth	07733260441
Rheolwr Cymunedol Y De	07976003352
Rheolwr ar ddyletswydd Gwersyll Llangrannog	01239 652140
Rheolwr ar ddyletswydd Cyfarwyddwr Gwersyll Glan-llyn	01678 541000
Rheolwr ar ddyletswydd Cyfarwyddwr Gwersyll Caerdydd	02920 635 678

Os nad yw'ch Swyddog Cymunedol nac un o'r uchod ar gael dylid cysylltu â'r Prif Weithredwr – Sian Lewis ar 07826 000704

2 MAN CYFARFOD YR ADRAN

Fel arweinydd(ion) dylech sicrhau fod man cyfarfod yr Adran/ Aelwyd yn ddiogel o flwyddyn i flwyddyn i gynnal gweithgareddau. Defnyddiwch y rhestr wirio ganlynol ar ddechrau eich tymor o weithgareddau gan gadw copi o'r ffurflen yn eich ffeiliau:

	Disgrifiad	**Ydi / Nac ydi**	**Pwyntiau gweithredu**
1	A yw'r gangen wedi'i chofrestru fel cangen o'r Urdd?		
2	A yw'r adeilad o faint digonol, yn enwedig ar gyfer rhai gweithgareddau - o leiaf 6 troedfedd sgwâr i bob aelod?		
3	A yw'r mynedfeydd yn glir a'r drysau tân yn weithredol?		
4	A yw'r bocs cymorth cyntaf yn gyflawn ac mewn lle amlwg? Eitemau mewn dyddiad		
5	A ydych hyd eithaf eich gallu yn sicrhau fod pawb yn medru cymryd rhan yng ngweithgareddau'r gangen e.e. mynedfa i gadeiriau olwyn a.y.y.b.?		
6	A yw'r toiledau mewn lleoliad a chyflwr addas?		
7	A yw'r lloriau'n wastad/ rhydd neu a oes gwifrau rhydd ar y llawr? a.y.y.b.		
8	A yw'r arweinydd yn gwybod ble mae'r ffôn agosaf?		
9	A ydy'r holl gynorthwywyr yn gwybod ym mhle y lleolir y diffoddwr(wyr) tân ac yn gwybod sut i'w defnyddio?		
10	A ydych yn gwybod trefn y dril tân?		

Enw'r Arweinydd: ______________________________

Arwyddwyd: ______________________________

Dyddiad: ______________________________

3 RHESTR ARFER DA TREFN ARGYFWNG DAMWEINIAU A DIGWYDDIADAU DIFRIFOL

Dylech chi a'r holl arweinyddion fod yn ymwybodol o'ch camau argyfwng pe digwydd argyfwng yn yr Adran/ Aelwyd e.e. damwain ddifrifol, tân, a dylai pawb wybod beth yw eu cyfrifoldebau a'u dyletswyddau mewn argyfwng o'r fath.

	Disgrifiad	**Ticiwch os yw yn weithredol**	**Pwyntiau Gweithredu**
1	Cadwch – Rhaid cadw restr o'r cysylltiadau argyfwng isod wrth law: i. Enw rhiant neu warchodwr ii. Cyfeiriad cartref iii. Rhif ffôn cartref/ symudol iv. Rhif ffôn meddyg teulu yr aelod v. Rhif ffôn yr adran ddamweiniau lleol.		
2	Gwnewch yn siŵr fod gennych ddigon o ffurflenni cofnodi damweiniau a damweiniau fu bron â digwydd.		
3	Edrychwch dros y ffurflen cofnodi damweiniau fel eich bod yn gyfarwydd â hi.		
4	A oes gwybodaeth ddigonol neu hyfforddiant cymwys gennych chi neu unrhyw un o'r arweinyddion eraill i ddelio gydag unrhyw fân anafiadau hyd at ddamweiniau mwy difrifol fel torri coes? Os na, trafodwch eich anghenion hyfforddi gyda'ch Swyddog Urdd lleol.		
5	Ble mae'r ffôn agosaf? Gwnewch yn siŵr fod unrhyw ffôn symudol yn gweithio cyn bod cyfarfod o'r Adran/ Aelwyd, rhag ofn.		
6	A ydych chi a'r arweinyddion yn sicrhau eich bod yn ymwybodol o unrhyw afiechyd a ddioddefir gan aelodau o'r gangen ac yn gwybod sut i ddelio â'r cyflyrau meddygol pe bai angen e.e. y fogfa / *asthma*, ffit epileptig, clefyd siwgr / *diabetig* a.y.y.b? (Dylai'r wybodaeth yma fod ar y ffurflenni ymaelodi).		
7	Mae angen sicrhau fod gan yr Adran (neu'r man cyfarfod) focs cymorth cyntaf, a bod rhywun yn gyfrifol am sicrhau fod cyflenwad digonol o ddeunyddiau priodol ynddo.		
8	Dylai'r **holl** arweinyddion a chynorthwywyr fod yn ymwybodol o leoliad y bocs cymorth cyntaf.		

4 ASESU RISG

Asesu Risg – Y nôd yw sicrhau na fydd unrhyw un yn sâl, nac yn cael eu hanafu.

Asesu risg yw edrych yn ofalus ar beth, o fewn ein gweithgareddau, a allai beri niwed i bobl, **fel y gallwn bwyso a mesur a ydym wedi cymryd digon o gamau diogelu neu a ddylem wneud mwy i atal niwed**.

Mae angen paratoi **Asesiad Risg** ar gyfer pob un o weithgareddau'r Urdd. Ond mae Asesiadau Risg pwrpasol wedi eu paratoi yn barod ar gyfer ystod eang o weithgareddau ac maent ar gael ar wefan yr Urdd yn safle'r Arweinyddion. Mae Asesiadau Risg wedi eu paratoi ar gyfer gweithgareddau adran, chwaraeon a theithiau, a'r cyfan sydd angen ei wneud yw addasu'r ffurflenni hyn ar gyfer eich gweithgaredd chi.

Perygl a risg - peidiwch â gadael i'r geiriau yma eich dychryn. Yn ei hanfod mae asesiad risg yn gydbwysedd rhwng y perygl a thebygolrwydd.

- Os yw'r difrifoldeb yn uchel a'r tebygolrwydd yn isel - popeth yn iawn.
- Os yw'r difrifoldeb yn isel a'r tebygolrwydd yn uchel - gall hynny fod yn iawn ond dylid ceisio cymryd camau i leihau'r tebygolrwydd.
- Os oes difrifoldeb uchel a thebygolrwydd uchel - dyma le mae'n rhaid cymryd camau i leihau'r risg.

Mae perygl yn golygu unrhyw beth a allai achosi niwed, y risg yw’r tebygolrwydd, boed yn uchel neu’n isel, y caiff rhywun ei niweidio gan y perygl.

Camau i asesu risg gweithgaredd

1. Chwiliwch am/ Adnabod y peryglon
2. Penderfynwch bwy allai gael niwed a sut
3. Gwerthuswch ddifrifoldeb y risg
4. Ystyriwch pa mor debygol yw'r perygl o ddigwydd
5. Nodwch yn llawn y camau a gymerir i leihau’r risg

Am gyfarwyddiadau llawn, gweler y daflen amgaeedig a chysylltwch a’ch Swyddog lleol am enghreifftiau.

Cludo Plant a Phobl Ifanc

Mae’r mater o gludo plant/pobl ifanc mewn ceir, yn enwedig mewn ceir personol staff a gwirfoddolwyr, yn un sy'n achosi pryder i aelodau o staff a gwirfoddolwyr. I rai staff cyflogedig mae'n rhan angenrheidiol o'r gwaith, i eraill gall achosion achlysurol neu mewn argyfwng codi lle mae yn angenrheidiol i staff a gwirfoddolwyr cludo plant/pobl ifanc. **Lle bod yn bosib** dylid osgoi sefyllfa lle mae angen cludo plant mewn 1:1 mewn car personol neu cerbyd sydd yn eiddo i’r Urdd.

5 CYMHAREB (RATIOS) OEDOLION I BLANT/POBL IFANC

Mae prif weithgareddau Urdd Gobaith Cymru wedi eu cyfeirio at aelodau o'r Urdd sydd rhwng 8 a 25 mlwydd oed. Fodd bynnag, mae cystadlaethau penodol yn Eisteddfod yr Urdd i aelodau o dan 8 oed**.**

Ar gyfer unrhyw weithgaredd / ymweliad mae yn ofynnol fod y gymhareb (*ratio*) oedolion/gwirfoddolwyr i aelodau yn ddigonol

Dylid ystyried y ffactorau canlynol wrth drefnu lefelau staffio.

- Oedran, rhyw, a gallu'r grwpiau
- Aelodau sydd ag anghenion addysgol neu feddygol penodol
- Natur y weithgaredd
- Profiad yr oedolion ar ymweliadau a gweithgareddau
- Hyd a natur y daith / natur y llety
- Hyfedredd yr oedolion yn gyffredinol ac ar weithgaredd penodol
- Gofynion y safle yr ymwelir â hi
- Hyfedredd ac ymddygiad yr oedolion
- Anghenion cymorth cyntaf

Os am arweiniad mwy manwl cysylltwch a'ch Swyddog lleol am gyngor.

Arweiniad yn unig yw hwn, ond ni ddylid mynd o dan y cymarebau a nodir isod.

Ar gyfer rhai gweithgareddau / ymweliadau efallai bydd angen i chi addasu'r gymhareb yn unol â'r asesiad risg

- Gweithgareddau yn cynnwys aelodau dan 8 - un oedolyn i bob 6 aelod. Ar ymweliadau a theithiau tu allan i'r man cyfarfod arferol, **rhaid** i rieni oruchwylio aelodau dan 8.
- I aelodau dros 8 oed - un oedolyn ar gyfer bob 10-12 plentyn mewn gweithgaredd, ond gall hyn amrywio wrth ystyried natur y weithgaredd ac oedran yr aelodau.
- Yn ddelfrydol dylid ceisio sicrhau dynion a merched i ofalu am grwpiau cymysg.
- Mae angen o leiaf dau ofalwr gyda phob grŵp waeth pa mor fach yw'r grŵp.
- RHAID trafod unrhyw gynlluniau i drefnu taith dramor yn enw'r Urdd gyda'ch Swyddog lleol.
- Gweler hefyd ein polisi parthed gweithgareddau awyr agored yn y llythyr ar dudalen 17

6 LLYTHYR GWEITHGAREDDAU AWYR AGORED

Er mwyn atgoffa staff a gwirfoddolwyr o'n polisi parthed gweithgareddau awyr agored.

AT: STAFF A GWIRFODDOLWYR, URDD GOBAITH CYMRU

Annwyl Gyfaill

PARTHED: GWEITHGAREDDAU AWYR AGORED

Mae materion Iechyd a Diogelwch o fewn yr Urdd yn hanfodol bwysig, yn enwedig wrth ystyried gweithgareddau awyr agored, felly ysgrifennaf i ddatgan polisi clir yr Urdd sydd wedi ei fabwysiadu gan y Panel Iechyd a Diogelwch:

> *"Nid oes hawl gan unrhyw aelod o staff neu wirfoddolwr i drefnu gweithgareddau awyr agored i'r aelodau yn enw Urdd Gobaith Cymru heb gymwysterau addas, cofnod o asesiad risg a chysylltiad ag aelod o staff sydd â hawl i roi caniatâd. Os yn defnyddio darparwr allanol, dilyd gofyn am yr asesiad risg a chymwysterau staff y darparwr allanol."*

Mae Arwel Phillips, Dirprwy Bennaeth Glan-llyn ar gael i gynghori ac i wirio gwybodaeth a dderbynnir oddi wrth ddarparwyr parthed gweithgareddau yn y maes drwy gysylltu yn y lle cyntaf ar y ffôn: 01678 541 000.

Mae gweithgareddau awyr agored yn cynnwys hwylio, canŵio, hwyl-fyrddio, dringo, cerdded mynydd, cerdded afon, cerdded arfordir ac unrhyw weithgaredd yn y môr, llyn neu afon, teithiau cerdded a theithiau beiciau.

Mae gweithgareddau cae chwarae ac unrhyw weithgaredd mewn canolfannau fel Llangrannog, Glan-llyn, Canolfan Mileniwm Cymru a Phentre Ifan yn iawn, ynghyd â threfniadau sydd yng ngofal Swyddogion yr Urdd.

Os nad ydych yn sicr os yw eich gweithgaredd yn addas cysylltwch gydag Arwel Phillips yng Nglan-llyn, neu â'ch Swyddog lleol am arweiniad.

Cofion caredig

Sian Lewis **Prif Weithredwr**

7 CYNLLUNIO AC ASESIAD RISG

Graddfa Risg

Yr uchaf yw'r rhif, y mwyaf o flaenoriaeth sydd i'r risg ac felly angen mwy o adnoddau i leihau y risg yn ein canllawiau (hyfforddiant, offer a.y.b.)

6 - 9 risg uchel

angen ystyried nifer o bethau gan gynnwys offer arbenigol, hyfforddiant, lefel uchel o oruchwyliaeth a defnyddio y lefel priodol mwyaf effeithlon o ddileu neu reoli y risg

2 - 4 risg canolig

risg arwyddocaol ac angen adnoddau priodol

1 risg isel

risg isel ond dylid cymryd camau i leihau y risg os yn bosib.

Tebygolrwydd → Difrifoldeb ↓	**Uchel 3**	**Canolig 2**	**Isel 1**
Uchel 3	**9**	**6**	**3**
Canolig 2	**6**	**4**	**2**
Isel 1	**3**	**2**	**1**

Termau

Perygl – hynny all achosi niwed corfforol

Difrifoldeb – pa mor ddifrifol buasai'r niwed yn gallu bod:

1: Anaf sydd angen cymorth cyntaf syml

2: Anaf sydd angen cymorth pellach (doctor, ysbyty)

3: Anaf difrifol neu farwolaeth

Tebygolrwydd – pa mor debyg ydy i'r perygl o ddigwydd

1: Annhebygol

2: Posib o ddigwydd

3: Tebygol

Lleihau wrth – y gweithred sy'n lleihau unai difrifoldeb neu/a tebygolrwydd o'r perygl.

Gwir risg – y graddfa risg wedi ystyried y gweithred i "leihau". Dangosir lle mae'r risg wedi'i leihau mewn cromfachau o dan "ddifrifoldeb" neu "debygolrwydd".

Offer pwrpasol – hyn sy'n ddisgwyliedig i Arweinydd / Swyddog lleol ei gario wrth fynychu gweithgaredd/digwyddiad.

Adran/ Aelwyd : **Dyddiad :**

Lleoliad : **Llofnod :**

Perygl	Lefel y Perygl	Tebygolrwydd	Risg	Lleihau wrth	Gwir Risg
Unigolyn coll	2	2(1)	4(2)	Lefelau goruchwyliaeth addas.	**2**
Bwlio	2	2	4	Goruchwyliaeth a rheolau cadarn Dilyn polisïau bwlio yr Urdd	**4**
Syrthio o uchder (ffenest) (balconi)	3	1	3	Ffenestri gyda system cloi addas. Canllawiau balconi i'w dilyn. Asesu addasrwydd ystafelloedd cyn y daith	**3**
Dwr poeth/llosgi	3	1	3	Tymheredd dwr poeth o'r tap neu'r gawod dim mwy na 43ºC Gofal wrth gario te a choffi	**3**
Traffig	2	2	4	Stiwardio maes parcio	**4**
Tan	3	1	3	Dilyn canllawiau tan yr adeilad	**3**
Bygythiadau	2	2	4	Dilyn canllawiau delio gyda unigolion bygythiol Lefelau staffio addas	**4**
Dieithriad	3	2(1)	6(3)	Lefelau staffio addas Rheolau Amseroedd a mannau cyfarfod	**3**
Gormod o bobl ar y safle	2	2(1)	4(2)	Lefelau staffio addas	**2**
Llithro /syrthio /baglu	2	1	2	Gofal Dim Rhedeg	**2**
Trydan	2	1	2	Gwirio offer Goruchwyliaeth PAT test	**2**
Camfihafio	2	1	2	Rheolau a disgyblaeth pendant	2
Lladrata	2	1	2	Cadw offer drud dan glo Cloi y safle gyda'r nos	2

Offer	**Unigol**	**Swyddog Urdd**
Angen		Trefn argyfwng, Asesiadau risg tan Ffon symudol, ffurflenni iechyd, cyswllt argyfwng
Awgrymiadau		Côd ymddygiad Map o'r safle, ffon symudol,

Cyfrifoldeb yr Aelodau Gwrando ymateb i gyfarwyddiadau, hyfforddiant, a rheolau. Cyfrifoldeb dros offer personol. Cyfrifoldeb dros ei hunan, ac aelodau eraill o'r grŵp. **Ffurflenni Asesiadau Risg gwag ar gael ar: www.urdd.cymru/cy/arweinwyr**

8 FFURFLEN ASESIAD RISG

Adran/ Aelwyd : **Dyddiad :**

Lleoliad : **Llofnod :**

1 – isel / 6 - uchel

Perygl	Lefel y Perygl	Tebygolrwydd	Risg	Lleihau wrth	Gwir Risg

<u>Offer</u>	**Unigol**	**Swyddog Urdd**
Angen		Trefn argyfwng, Asesiadau risg tan Ffon symudol, ffurflenni iechyd, cyswllt argyfwng
Awgrymiadau		Côd ymddygiad Map o'r safle, ffon symudol,

<u>Cyfrifoldeb yr Aelodau</u> Gwrando ymateb i gyfarwyddiadau, hyfforddiant, a rheolau. Cyfrifoldeb dros offer personol. Cyfrifoldeb dros ei hunan, ac aelodau eraill o'r grŵp. **Ffurflenni Asesiadau Risg gwag ar gael ar: www.urdd.cymru/cy/arweinwyr**

9 TYSTYSGRIF YSWIRIANT

ZURICH

01 March 2023

Your Zurich Charity and Social Organisations Insurance

Our Reference KT/IND

Policy Number XAO-272101-2523

Customer Name Urdd Gobaith Cymru (Welsh Youth Organisation)

To Whom It May Concern

This is to confirm that Urdd Gobaith Cymru (Welsh Youth Organisation) has in force with this Company until the policy expiry on 31 March 2024 Insurance incorporating the following essential features:

Limit of Indemnity		
Public Liability	£25,000,000	any one event
Pollution/Products Liability	£25,000,000	for all claims in the aggregate during any one period of insurance any one event inclusive of costs
Employer's Liability	£20,000,000	any one event inclusive of costs
Excess		
Public Liability/Products Liability/ Pollution	Nil	any one event
Employers' Liability	Nil	any one event
Indemnity to Principals	Covers include a standard Indemnity to Principals Clause in respect of contractual obligations.	
Full Policy	The policy documents should be referred to for details of full cover.	

Yours sincerely

Zurich Municipal

Contact Details

Call us on
0800 232 1927

We may record or monitor calls to improve our service.

Email us at
amy.drewell@uk.zurich.com

Visit us at
www.zurich.co.uk/municipal

Write to us at
Zurich Insurance Company Ltd
Zurich House
1 Gladiator Way
Farnborough
GU14 6GB

Urdd

Diogelwch Plant

PWYNTIAU PWYSIG

Cyfeirnod	**Disgrifiad / Teitl y ffurflen**	**Canllawiau gweithredol**
9	Polisi Diogelu Plant	Rhiad i bob arweinydd a gwirfoddolwr rheolaidd derbyn gwiriad DBS
	Cardiau Côd ymddygiad a Chanllawiau Diogelu Plant	Rhaid i bod arweinydd a gwirfoddolwyr rheolaidd ac achlysurol derbyn set o’r cardiau yma

9 DATGANIAD POLISI DIOGELU PLANT A PHOBL IFANC

Mae Urdd Gobaith Cymru yn ymrwymedig i amddiffyn plant rhag niwed. Mae staff a gwirfoddolwyr yn y sefydliad hwn yn derbyn ac yn cydnabod eu cyfrifoldebau i ddatblygu ymwybyddiaeth o'r materion sy'n gallu peri niwed i blant a phobl ifanc.

Byddwn yn ymdrechu i amddiffyn plant drwy:

- fabwysiadu canllawiau amddiffyn plant trwy gyfrwng gweithdrefnau a chôd ymddygiad ar gyfer staff a gwirfoddolwyr
- rannu gwybodaeth am amddiffyn plant ac arfer da gyda phlant, rhieni, gofalwyr, staff a gwirfoddolwyr
- rannu gwybodaeth am bryderon gydag asiantaethau angenrheidiol, a chynnwys rhieni a phlant fel y bo'n briodol
- ddilyn y trefniadau ar gyfer recriwtio a dethol staff a gwirfoddolwyr yn ofalus
- ddarparu rheolaeth effeithiol ar gyfer staff a gwirfoddolwyr trwy oruchwyliaeth, cefnogaeth a hyfforddiant.

Rydym yn ymrwymedig i adolygu ein polisi a'n harferion da yn rheolaidd.

Yn gywir

Sian Lewis, Prif Weithredwr

10 COFNODI A GWIRIO GWIRFODDOLWYR URDD GOBAITH CYMRU

Mae gan yr Urdd ddyletswydd gofal i sicrhau fod yr holl weithgareddau a gynigir yn enw'r Urdd yn ddiogel. Mae diogelu plant rhag niwed yn rhan o'r dyletswydd yma, ac mae'r Urdd ar bob adeg yn ceisio diogelu plant a phobl ifanc trwy

- roi cymorth ac arweiniad i staff a gwirfoddolwyr
- gwirio (DBS) staff a gwirfoddolwyr sydd mewn cyswllt â phlant a phobl ifanc
- gynnig cyfleoedd hyfforddi a datblygu i staff a gwirfoddolwyr.

Y mae'r Côd Ymarfer ar gyfer diogelu plant mewn sefydliadau gwirfoddol yn Lloegr a Chymru - 'Diogelu Rhag Niwed' (1993) yn nodi y dylai cyrff gwirfoddol:

- fabwysiadau datganiad polisi ar ddiogelu lles plant a gweithdrefnau clir ar gyfer recriwtio staff a gwirfoddolwyr

- gynllunio gwaith y sefydliad er mwyn cyfyngu i'r eithaf ar sefyllfaoedd lle gallai cam-drin ddigwydd

- wneud gweithdrefnau diogelu plant y cytunwyd arnynt yn gymwys i'r staff a'r gwirfoddolwyr i gyd

- roi hyfforddiant atal cam-drin plant i staff a gwirfoddolwyr

Mae'r broses hon o gofnodi a gwirio gwirfoddolwyr yn angenrheidiol at wireddu hyn ac mae gan yr Urdd ddyletswydd gofal cryf i sicrhau fod yr aelodau o dan ein gofal yn cael eu diogelu'n ddigonol rhag niwed.

Mae'n ofynnol i'r Urdd gofnodi gwirfoddolwyr a gwneud gwiriad trwy gwiriad DBS. Ni fydd cost i chi na'r Urdd.

Pwy sydd angen Gwiriad DBS?

- Mae rhaid i bawb sydd yn gwirfoddoli yn y cyd-destunau canlynol derbyn gwiriad DBS
- Os yn gwirfoddoli ar ddigwyddiad preswyl / dros nos – hyd yn oed os yw ond un noson
- Gwirfoddoli yn rheolaidd – hyd yn oed os yw un awr yr wythnos

Oes angen i arweinyddion ifanc 16-18 oed derbyn gwiriad DBS? Oes, os ydynt yn gwirfoddoli gyda plant a phobl ifanc tu allan i ofynion addysgol, safle 'r ysgol neu'r cwricwlwm.

Diolch yn fawr iawn am eich cydweithrediad a'ch parodrwydd i sicrhau bod yr Urdd yn gosod y safonau uchaf wrth ddarparu gweithgareddau i blant a phobl ifanc Cymru.

11 CARDIAU CÔD YMDDYGIAD URDD GOBAITH CYMRU A CHANLLAWIAU DIOGELU PLANT URDD GOBAITH CYMRU

MAE DIOGELU PLANT YN FUSNES I BAWB
CYNGHORION DIOGELU PLANT STAFF A GWIRFODDOLWYR URDD GOBAITH CYMRU.

Fel gweithwyr Urdd Gobaith Cymru, yn gyflogedig neu yn wirfoddol, mae dyletswydd arnom ni i gyd i ddiogelu plant.

Mewn eithriadau efallai fe dewch ar draws achosion o gam-drin, ac mae dyletswydd arnoch i'w cadw rhag niwed.

Mae rhaid i chi ofalu nad yw eich ymddygiad chi yn achosi pryder i blentyn, neu mewn perygl o gael ei gamddehongli.

Os ydych chi'n amau bod plentyn yn cael ei gam-drin, neu os bydd plentyn yn dweud wrthych ei fod yn cael ei gam-drin neu os gewch chi wybodaeth am oedolyn sy'n cam-drin plentyn dylech chi ddilyn y canllawiau ar y cerdyn hwn.

<u>Rhifau ffôn cyswllt i drafod neu i adrodd achosion posib o gam-drin</u>

Cyfarwyddwr Ieuenctid a Chymuned 07494775897
Rheolwr Cymunedol Gogledd a'r Canolbarth 07733260441
Rheolwr Cymunedol Y De 07976003352

Canllawiau Diogelu Plant, Pobl Ifanc ac Oedolion sy'n agored i niwed

Urdd

Urdd Gobaith Cymru

Os bydd ymddygiad cydweithiwr neu aelod o'r cyhoedd yn achosi pryder i chi:

- Peidiwch â rhoi eich pryderon o'r neilltu.
- Peidiwch â thrafod y mater gyda'r sawl sy'n achosi'r pryderon i chi.
- Peidiwch ag oedi cyn trafod eich pryderon gyda'r person perthnasol.
- Mae'n well eich bod chi wedi trafod y mater gyda rhywun sydd â'r profiad a'r cyfrifoldeb i asesu'r sefyllfa.

Os oes gennych bryderon neu mae rhywun yn datgelu ei bod yn cael ei gam-drin, dilynwch y canllawiau isod:

- Dangoswch eich bod yn credu yr hyn maen nhw'n ei ddweud, a'ch bod chi'n cymryd ei honiadau o ddifri.
- Anogwch y plentyn/person ifanc i siarad, ond peidiwch ag awgrymu dim na holi unrhyw gwestiynau arweiniol.
- Eglurwch y camau y bydd rhaid eu cymryd.
- Peidiwch ag addo cyfrinachedd llwyr gan fod gennym gyfrifoldeb i ddatgelu gwybodaeth i'r sawl sydd angen gwybod.
- Cofnodwch yr hyn a dywedwyd wrthych gan ddefnyddio'r union eiriau os oes modd.
- Gofalwch eich bod yn mynegi eich pryderon ar unwaith i'r cyfarwyddwr perthnasol.
- Peidiwch â thrafod y mater gyda'r sawl sy'n cael ei gyhuddo ar unrhyw gyfrif.

Mae'n bwysig cofio:

- Mae cyfrifoldeb arnom ni i gyd i sicrhau bod plant mewn perygl yn cael eu diogelu rhag niwed.
- Peidiwch â chymryd yn ganiataol y bydd rhywun arall yn adnabod yr arwyddion ac yn dweud os bydd plentyn neu berson ifanc mewn perygl.
- Mae rhaid i chi ofalu nad yw eich ymddygiad chi yn achosi pryder, neu mewn perygl o gael ei gamddehongli.

Manylion cyswllt i drafod neu i adrodd achosion posibl o gam-drin:

TRWY E-BOST: diogelu@urdd.org

RHIFAU FFÔN CYSWLLT:

Cyfarwyddwr Cyfathrebu a Materion Rhyngwladol
07834 709082

Cyfarwyddwr Ieuenctid a Chymuned
01745 818600 / 07494 775897

Cyfarwyddwr Gwersyll Glan-llyn
01678 541000

Cyfarwyddwr Gwersyll Llangrannog
01239 652140

Cyfarwyddwr Gwersyll Caerdydd
02920 635672

Cyfarwyddwr yr Eisteddfod a'r Celfyddydau
07824 998637

Cyfarwyddwr Chwaraeon
02922 405335 / 07944 621040

Pennaeth Prentisiaethau
02922 405347 / 07930 964625

Llinell Gymorth yr NSPCC
0808 800 5000

I adrodd delweddau anweddus ar y wê
saferinternet.org.uk/hotline

Côd Ymddygiad

Urdd Gobaith Cymru

Urdd

Mae gofyn i chi ddilyn yr isod i sicrhau cynnig Urdd o safon i bawb

1. **Rhaid** annog y Gymraeg ym mhob digwyddiad.
2. **Rhaid** trin pawb gyda pharch.
3. **Rhaid** rhoi cyfle i blant a phobl ifanc fynegi eu barn a chyfrannu at benderfyniadau.
4. **Rhaid** rhoi esiampl o ymddygiad da yr hoffech i eraill ei ddilyn.
5. **Rhaid** cynllunio gweithgareddau gan sicrhau bod mwy nag un oedolyn yn bresennol neu o leiaf mewn clyw neu yng ngolwg eraill.
6. **Rhaid** parchu hawl person ifanc i breifatrwydd personol.
7. **Rhaid** sicrhau trefniadau cysgu ar wahân i arweinyddion a phlant a phobl ifanc.
8. **Rhaid** sicrhau ac annog defnydd diogel o'r cyfryngau cymdeithasol wrth gyfathrebu gyda phlant a phobl ifanc.
9. **Rhaid** rhoi cyfle i blant a phobl ifanc drafod unrhyw fater sy'n eu poeni.
10. **Rhaid** annog plant a phobl ifanc i deimlo'n gyfforddus ac yn ddigon hyderus i dynnu sylw at agweddau neu ymddygiad nad ydynt yn ei hoffi.
11. **Rhaid** osgoi sefyllfaoedd all beryglu eich perthynas gyda pherson ifanc. Fel gweithiwr / gwirfoddolwr mae yn erbyn y gyfraith i chi gael perthynas rywiol gydag aelod o dan 18 oed.
12. **Rhaid** cofio y gallai rhywun arall gamddehongli eich gweithredoedd, er cystal y bwriad.
13. **Rhaid** cydnabod bod angen gofal a chefnogaeth ar adegau sensitif wrth drafod a chynghori ar faterion megis bwlio, profedigaeth neu gam-drin.
14. **Rhaid** gweithredu egwyddorion ac ethos Urdd Gobaith Cymru.

Nid yw'r isod yn ymddygiad derbyniol

1. **Peidiwch** â chaniatáu gweithgareddau dilornus ymhlith aelodau (e.e. defodau derbyn, dilorni eraill, bwlio).
2. **Peidiwch** â bod yn rhan o gemau corfforol gyda phlant a phobl ifanc.
3. **Peidiwch** â chael cyswllt corfforol na llafar amhriodol gyda phlant a phobl ifanc.
4. **Peidiwch** â neidio i gasgliadau am bobl eraill heb wneud yn siŵr o'r ffeithiau.
5. **Peidiwch** â chaniatáu cael eich denu gan ymddygiad sy'n tynnu sylw amhriodol megis pwl o dymer ddrwg neu 'crysh'.
6. **Peidiwch** â dangos ffafriaeth tuag at unrhyw unigolyn.
7. **Peidiwch** â gwneud sylwadau nac arwyddion awgrymog o flaen plant a phobl ifanc.
8. **Peidiwch** â gadael i amheuon datgeliadau neu gyhuddiadau o gam-drin fynd heb eu cofnodi neu eu cyfeirio (gweler canllawiau Diogelu Plant Urdd Gobaith Cymru).
9. **Peidiwch** â chredu "na all hyn byth ddigwydd i mi".

Peidiwch ag anghofio bod cefnogaeth ar gael gan staff proffesiynol Urdd Gobaith Cymru.

Mae staff sy'n gofrestredig gyda'r CGA hefyd yn ymrwymedig i ddilyn Cod ymarfer Proffesiynol yr CGA.

Rhaid ymddwyn mewn modd proffesiynol gan gofio eich bod yn cynrychioli'r Urdd.

urdd.cymru

12 AMLINELLIAD O BOLISIAU CYFFREDINOL URDD GOBAITH CYMRU

O fewn Llawlyfr Arweinyddion yr Urdd, rydym am sicrhau bod gennych y wybodaeth angenrheidiol o'r polisïau mwyaf perthnasol i'ch rôl yn arwain a chynorthwyo mewn adrannau ac aelwydydd yr Urdd led led Cymru.

Dyma rhestr ac amlinelliad o rai o'r polisïau:

Enw	**Amlinelliad o gynnwys y polisi**
Cardiau Côd Ymddygiad a Chanllawiau Diogelu Plant	Côd ymddygiad i staff a gwirfoddolwyr Trefn delio a phryderon diogelu plant a phobl ifanc
Polisi a Chanllawiau Defnyddio Cyfryngau Cymdeithasol	Canllawiau ar ddefnydd diogel o gyfrifol cymdeithasol
Polisi a Chanllawiau Gwrth-Fwlio	Y drefn i ddilyn os oes pryder neu achosion o fwlio
Polisi a Gweithdrefnau Diogelwch Unigolyn coll	Y drefn i leihau'r risg o unigolyn coll, a'r drefn i ddilyn mew achos o unigolyn coll
Polisi Amddiffyn Plant	Trefn amddiffyn, rôl personau dynodedig, polisi tynnu lluniau a delweddau digidol, ffurflen cofnodi pryderon amddiffyn plant
Polisi Amgylcheddol	Datganiad ac ymrwymiad yr Urdd er mwyn lleihau effaith ei waith ar yr amgylchedd
Polisi Cwynion	Yma ceir y drefn ar sut i dderbyn ac ymateb i gwynion
Polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	Polisi sydd yn amlinellu ein hymrwymiad i sicrhau y dylai pob aelod yr Urdd, ymgeisydd am swydd, cyflogai, gwirfoddolwyr, pobl ifanc, ymwelydd neu gontractwr cael eu trin yn deg
Polisi Diogelu Data	Mae hwn yn nodi sut bydd yr Urdd yn defnyddio Data Personol yn unol â gofynion Deddf Diogelu Data 1998. "Data personol" yw data a allai ddatgelu hunaniaeth person ac mae'r hysbysiad hwn yn disgrifio'r defnydd y gallai Urdd Gobaith Cymru ei wneud o'r data hynny
Polisi Grym Rhesymol	Ni ddylai staff a gwirfoddolwyr yr Urdd ddefnyddio grym corfforol, oni bai fod y sefyllfa'n eithriadol iawn. Mae'r polisi yn nodi'r sefyllfaoedd eithriadol
Polisi Iechyd a Diogelwch Corfforaethol	Polisi Urdd Gobaith Cymru yw sicrhau hyd y gellir yn ymarferol, iechyd, diogelwch a lles yr holl weithwyr sy'n gweithio i'r cwmni

	ac unrhyw unigolion eraill a allai gael eu heffeithio gan ein gweithredoedd.
Polisi Iaith	Cymraeg yw iaith swyddogol yr Urdd. Cynhelir ein holl weithgareddau yn y Gymraeg. Mae’r Urdd yn ymwybodol fodd bynnag, nad yw pawb yng Nghymru yn ddwyieithog, ac mae angen ystyried pob sefyllfa pan fyddwn yn cyfathrebu â’n haelodau, a/neu eu rhieni a’n harweinyddion, neu unrhyw gynulleidfa arall yn enw Urdd Gobaith Cymru.
Polisi Trefn Argyfwng	Mae gan yr Urdd system a threfn bendant parthed unrhyw argyfwng, ac mae’n allweddol bod staff a gwirfoddolwyr yn ymateb yn y modd priodol.
Polisi Gwirfoddolwyr	Mae Polisi Gwirfoddoli Urdd Gobaith Cymru yn gosod yr egwyddorion i gefnogi, cynorthwyo a diogelu gwirfoddolwyr er lles aelodau'r Urdd

FFURFLENNI

Datganiad Diogelu Data - GDPR

Mae Urdd Gobaith Cymru am sicrhau bod pawb yn ymdrin â data personol mewn modd cyfrifol ac yn unol â gofynion GDPR. Yn eich rôl yn arwain adrannau ac aelwydydd yr Urdd, hoffwn i chi warchod y data yn ddiogel.

Ni ddylech rannu gwybodaeth bersonol aelodau a gwirfoddolwyr yr Urdd gyda chyrff ac unigolion allanol.

Cesglir data personol unigolion at ddibenion yr Urdd yn unig.

Mae fersiynau digidol o'r holl ffurflenni ar gael ar wefan arweinyddion.

13 CRYNODEB O FFURFLENNI
4

Teitl y Ffurflen	Cyfeirnod y ffurflen	Cyfarwyddiadau	Nodiadau Ychwanegol
Ffurflen Caniatâd i Ymaelodi ag Adran / Aelwyd	**14**	**Rhaid** defnyddio'r ffurflen i dderbyn caniatâd i ymaelodi a derbyn gwybodaeth feddygol am unigolion gan eu rhieni/ gwarchodwyr ar ddechrau tymor 1.	Ni ddylid datgelu'r wybodaeth yma i unrhyw un ar wahân i gyd-arweinyddion a staff yr Urdd (yn ôl y galw).
Ffurflen Cofrestru Adran/Aelwyd	**15**	Rhaid dychwelyd y ffurflen hon i'r Swyddfa Urdd leol cyn hanner tymor yr Hydref	Mae'r wybodaeth yma yn holl bwysig i'r Urdd cofnodi'r nifer o adrannau/aelwydydd cymunedol a'r niferoedd sydd yn eu mynychu.
Ffurflen iechyd a chaniatâd	**16**	**Rhaid** defnyddio'r ffurflen hon ar gyfer unrhyw weithgaredd sydd yn ychwanegol i weithgaredd arferol yr Adran/ Aelwyd e.e. teithiau, ymweliad Gwersyll, gweithgaredd a gynhelir mewn canolfan arall e.e. sglefrio iâ/ sgïo.	Dylai'r arweinydd gario copïau o'r ffurflenni hyn yn ystod unrhyw daith a dylid cadw copïau hefyd gyda rhywun nad yw yn rhan o'r daith rhag ofn bod argyfwng ac angen cysylltu â rhieni.
Manylion Pwysig am Aelodau	**17**	Mae'r ffurflen hon at eich defnydd chi i gadw cofnod canolog o'ch aelodau.	
Ffurflen Gofnodi Damwain a Digwyddiad	**18**	**Rhaid** cwblhau'r ffurflen hon os oes unrhyw un yn cael anaf yn ystod gweithgaredd. **Rhaid** anfon y ffurflen ymlaen at eich Swyddog lleol.	
Cofrestr	**19**		Taflen i gadw cofnod o bresenoldeb
Rhaglen Weithgareddau	**20**	**Rhaid** anfon copi o'ch rhaglen weithgareddau at eich Swyddog lleol.	Dyma enghraifft o ddull i gofnodi eich rhaglen weithgareddau.

14 FFURFLEN YMAELODI CANGEN - BRANCH MEMBERSHIP FORM

Ffurflen Ymaelodi Cangen –
Branch Membership Form
2023-2024

Manylion Aelod *Member Details*		Cangen *Branch*	
Enw *Name*		Rhif Aelodaeth *Membership Number*	
Cyfeiriad *Address*		Ysgol *School*	
		Bachgen/Merch *Boy/Girl*	
Côd Post *Post Code*		Dyddiad Geni / Bl Ysgol *Date of Birth / School Year*	/ / Bl/*yr*
Ebost *E-Mail*	@		
Ffôn Cartref *home*	0	Ffôn Symudol *Mobile phone*	0

Unrhyw anghenion ee Annableddau, Meddygol, Ymddygiad, Emosiynol

Any additional needs eg Medical, Behavioural, Emotional

Urdd

TRINIAETH FEDDYGOL BRYS I BLENTYN/ EMERGENCY MEDICAL TREATMENT TO YOUR CHILD

Rhoddaf ganiatâd i arweinwyr yr Adran/ Aelwyd drefnu i gael triniaeth feddygol brys i'm plentyn ________________________________ pe bai angen.

I give permission to the leaders of the Adran/Aelwyd to arrange for my child _________________________ to receive emergency medical treatment, should this be necessary.

Arwyddwyd/ Signed: ______________________________ Dyddiad/ Date: ___________

Rhiant/Gwarchodwr
Parent/Guardian

Drwy arwyddo uchod, rwyf yn rhoi caniatâd i'r person a enwir fynychu'r gangen. Rwyf yn fodlon i luniau/fideo gael eu tynnu ar y weithgaredd ar gyfer deunydd hyrwyddo ac y byddaf yn cysylltu â'r gangen o flaen llaw os nad wyf yn hapus i hyn ddigwydd. Ticiwch y blwch hwn ( ) os ydych yn cytuno i Urdd Gobaith Cymru gadw eich manylion ac i gysylltu â chi gyda gwybodaeth am ein gweithgareddau a'n digwyddiadau .

By signing I give permission for the person named above to participate in this branch. I understand that photos and videos might be taken for promotional purposes and I will inform the Urdd beforehand if I do not wish my child to participate
Please tick this box ( ) if you agree to Urdd Gobaith Cymru retaining your details and contacting you with information about our events and activities.

Enw *Name*		Llofnod *Signed*		Dyddiad *Date*	
E-bost Rhiant/gwarchodwr *Parent/guardian e-mail*	@				
Ffôn Symudol *Mobile Phone*	0				

15 FFURFLEN COFRESTRU ADRAN / AELWYD

ENW'R AELWYD/ADRAN:……………………………….…..

MAN CYFARFOD ARFEROL :   ……………………………………………….

NOSON Y CYFARFOD: ………………………………………………….………

AMSER CYFARFOD: ………………………………………….……………....

DYDDIAD CYFARFOD CYNTAF AM Y FLWYDDYN: ………………….……...

TYMHORAU / RHAN O DYMHORAU Y BYDDWCH YN CWRDD

** ……………………………………………………………………………………...

BLYNYDDOEDD SY'N CYFARFOD: Blwyddyn … . Hyd at Flwyddyn ….

NIFER AR GYFARTALEDD SY'N MYNYCHU CYFARFODYDD: …………..

CYFARFOD BOB WYTHNOS/PYTHEFNOS: ……………………………….……..
(OS YDYCH YN CYFARFOD AM YN AIL GYDA GWAHANOL OEDRAN DYLID LLENWI DWY FFURFLEN)

PRIF ARWEINYDD: ……………………………………….…………....

Manylion Cyswllt: Rhif ffôn: ....
E-bost   : ....

Oes modd i chi DDYCHWELYD Y FFURFLEN YMA I'CH SWYDDOG URDD LLEOL ERBYN HANNER TYMOR YR HYDREF

Mae'n ofynnol i chi hefyd hysbysu eich Swyddog Urdd Lleol o unrhyw newidiadau yn ystod y flwyddyn

16 FFURFLEN IECHYD A CHANIATAD / *HEALTH AND CONSENT FORM*

Mae'r ffurflen hon ar gael yn Adran Ffurflenni gwefan arweinyddion yr Urdd.

Ni ddylid addasu'r ffurflen hon heb ganiatâd Panel Iechyd a Diogelwch Urdd Gobaith Cymru

Urdd

FFURFLEN IECHYD A CHANIATÂD / HEALTH AND CONSENT FORM

CYFRINACHOL / CONFIDENTIAL

Tudalen 1

Bydd presenoldeb y cyfranogwr i'r gweithgaredd yn cadarnhau bod y wybodaeth a ddarperir isod yn parhau i fod yn gywir.

Attendance of the participant to the activity will confirm that the information provided below remains accurate.

1	**Enw'r Unigolyn** Name of Participant	
	Oed a Dyddiad Geni Age and Date of Birth	**Ysgol/ School** Blwyddyn Ysgol/ School Year
	Gweithgaredd/Taith/Cwrs Activity/Course/Trip	
2	**Lleoliad y Weithgaredd/Daith/Cwrs** Location of Activity/Course/Trip	
3	**Dyddiad y Weithgaredd/Daith/Cwrs** Date of Activity/Course/Trip	
4	**Rhif aelodaeth yr Urdd** - Urdd membership number	
5	**Cyfeiriad -** Address	**Côd Post** Post Code
6	**Rhifau Ffôn Cyswllt** - Contact Telephone Numbers	
7	**Cangen/Ysgol/Grŵp** - School/Group/Organisation	
8	**E-bost Cyswllt** - Contact E-mail	
9	**Enw Rhiant / Gwarchodwr (os yw'r Unigolyn dan 18) a pherthynas i'r Unigolyn** Name of Parent / Guardian (if the Participant is under 18) and relationship to the Participant	
9	**Cyswllt argyfwng ychwanegol a rhifau ffôn yn ystod y Weithgaredd/Cwrs/Daith** Alternative emergency contact and telephone no. during the Activity/Course/Trip	

CANIATÂD RHIENI / UNIGOLYN

☐ Rwyf yn cytuno i'r Unigolyn a enwir uchod i gymryd rhan yn y gweithgareddau uchod/fynychu'r Daith/Cwrs a'r gweithgareddau cysylltiedig.

☐ Deallaf y gallai'r Urdd gymryd lluniau a/neu deunydd fideo o'r gweithgareddau ac ymweliadau. Rwy'n cytuno i'r Urdd ddefnyddio unrhyw ffotograffau sydd yn cynnwys yr Unigolyn a enwir ar y ffurflen hon ar wefan yr Urdd ac/neu ar gyfrifon swyddogol cyfryngau cymdeithasol yr Urdd gan gynnwys Facebook, Twitter, Instagram ac/neu unrhyw gyfrifon cyfryngau cymdeithasol eraill a ddefnyddiwn o bryd i'w gilydd a/neu yn rhan o ddeunydd hyrwyddo neu farchnata cyffredinol yr Urdd.

☐ **Ticiwch y blwch hwn os ydych yn cytuno i Urdd Gobaith Cymru ("Urdd") gadw eich manylion cyswllt er mwyn cysylltu â chi drwy e-bost gyda gwybodaeth am ein gweithgareddau, cyrsiau a'n digwyddiadau.**

PARENTAL / INDIVIDUAL CONSENT

☐ I consent to the individual named above as participant taking part in the above activity/attending the Course/Trip and related activities.

☐ I understand that the Urdd may take photographs and/or video footage of activities and visits. I consent to the Urdd using any photographs in which the participant named in this form appears on the Urdd website and/or on official Urdd social media accounts, including Facebook, Twitter, Instagram and any other social media platforms we may use from time to time and/or as part of the Urdd's general marketing or promotional materials.

☐ **Please tick this box if you agree to Urdd Gobaith Cymru ('Urdd') retaining your contact details in order to contact you via e-mail with information about our events, courses and activities.**

At ddefnydd yr Urdd:

Wedi'r ymweliad/gweithgaredd: Tudalen blaen **YN UNIG** i'w anfon at: Swyddog Data, Gwersyll Llangrannog, Llandysul, Ceredigion SA44 6AE data@urdd.org

TUDALEN WAG / BLANK PAGE

Tudalen
2

CYFRINACHOL / CONFIDENTIAL

GWYBODAETH FEDDYGOL BERSONOL: Rhowch fanylion neu wybodaeth bersonol lle bo'n berthnasol.

PERSONAL MEDICAL INFORMATION: Please give details requested below or personal information which may be relevant.

Enw'r Unigolyn / Name of Participant -- **Dyddiad Geni / Date of Birth** -----------------------------------

A	**A fu gan yr unigolyn, hyd y gwyddoch, gysylltiad ag unrhyw afiechydon heintus yn ystod y tair wythnos diwethaf?** Has the participant, to your knowledge, been in contact with any infectious illness during the last three weeks?	DO / NADDO YES / NO ☐ ☐	*Rhowch fanylion / If yes, give details*
B	**Ydy'r unigolyn yn dioddef o gyflwr meddygol e.e. diabetes, meigryn, asthma, epilepsi neu unrhyw salwch neu anabledd arall gall fod yn berthnasol neu all amharu ar yr Unigolyn wrth gymryd rhan yn y gweithgaredd/cwrs?** Does the participant suffer from any medical conditions e.g. diabetes, migraine, asthma, epilepsy or any other illness or disability which may be relevant or affect participation in this activity/course?	YDY / NAC YDY YES / NO ☐ ☐	*Rhowch fanylion / If yes, give details*
C	**Ydych chi'n ystyried bod gyda'r unigolyn anghenion ychwanegol?** Do you consider the participant to have any additional needs? *Plis ticiwch / Please tick* ☐ **Corfforol (cadair olwyn)** / Physical (wheelchair user) ☐ **Corfforol (dim cadair olwyn)** / Physical (ambulent) ☐ **Nam ar y Golwg** / Visual Impairment ☐ **Nam ar y Clyw** / Hearing Impairment ☐ **Anghenion Dysgu Pellach** / Additional learning needs	YDW / NAC YDW YES / NO ☐ ☐	*Manylion pellach / Further details*
Ch	**Oes gan yr Unigolyn alergedd neu sensitifrwydd at unrhyw beth (e.e. anifeiliaid, gwrthfiotig, penisilin plastrau, asbirin neu unrhyw feddyginiaeth ayyb)?** Is the participant allergic or intolerant to anything (e.g. animals, antibiotics, penicillin, plasters, aspirin or any such medicines etc.?	OES / NAC OES YES / NO ☐ ☐	*Rhowch fanylion / If yes, give details*
D	**Ydy'r unigolyn yn dioddef o unrhyw gyflwr iechyd meddwl neu ag anghenion addysgol neu gyflwr ymddygiad?** Does the participant suffer from any mental health conditions or have any educational needs or behavioural conditions?	YDY / NAC YDY YES / NO ☐ ☐	*Rhowch fanylion / If yes, give details*
Dd	**Ydy'r unigolyn yn derbyn triniaeth feddygol ar hyn o bryd?** Is the participant receiving any medical treatment at present?	YDY / NAC YDY YES / NO ☐ ☐	*Rhowch fanylion / If yes, give details*
E	**Dyddiad chwistrelliad gwrth tetanws diethaf?** Date of last anti-tetanus injection.		
F	**A oes anghenion deietegol penodol neu alergeddau gan yr unigolyn?** Does the participant have any specific dietary requirements or allergies?	OES / NAC OES YES / NO ☐ ☐	*Rhowch fanylion / If yes, give details*
Ff	**Ydy'r unigolyn yn gallu nofio'n hyderus?** Is the participant a confident swimmer?	YDY / NAC YDY YES / NO ☐ ☐	
G	**Enw, cyfeiriad a rhif ffôn meddyg yr Unigolyn.** Name, address and contact number of participant's doctor.		

CANIATÂD RHIENI/ UNIGOLYN

(i) Rwyf ar ddeall y bydd y staff sy'n gyfrifol am y gweithgareddau yn cymryd pob gofal rhesymol o'r rheiny sy'n cymryd rhan.

☐ Rwy'n cytuno i'r Urdd gadw a defnyddio'r wybodaeth feddygol/iechyd a ddarperir ar y ffurflen hon at y dibenion a nodir isod (gan gynnwys rhannu gwybodaeth feddygol/ iechyd gydag unrhyw unigolion sy'n darparu gweithgaredd neu gwrs, gweithwyr meddygol proffesiynol, swyddogion cymorth cyntaf a staff arlwyo):

1. i asesu addasrwydd i gymryd rhan yn ygweithgaredd/ cwrs/taith dan sylw;
2. er mwyn galluogi yr Urdd i addasu'r gweithgaredd/cwrs/ taith priodol lle y gallai hyn fod yn ofynnol;
3. i fod yn ymwybodol ac ymateb i unrhyw alergeddau;
4. er mwyn sicrhau iechyd a diogelwch yr holl gyfranogwyr.

Cedwir y wybodaeth feddygol/iechyd a ddarparwyd ar y ffurflen hon drwy gydol cyfnod y gweithgaredd/cwrs. Fodd bynnag, os bydd damwain neu ddigwyddiad byddwn yn cadw'r manylion meddygol/iechyd ac unrhyw wybodaeth berthnasol ychwanegol a gofnodwyd mewn perthynas â damweiniau/digwyddiadau am gyfnod o 3 blynedd wedi i'r unigolyn gyrraedd eu 18fed pen- blwydd.

(ii) ☐ Rwy'n cytuno i aelod o staff yr Urdd ddarparu triniaeth/ meddyginiaeth 'syml' i'r Unigolyn e.e. plastr, paracetamol, eli antiseptig, eli at frathiadau gan bryfed, eli i leddfu llosg haul, gwrth-histamin.

(iii) ☐ Rwy'n caniatáu unrhyw driniaeth argyfwng angenrheidiol. Rwyf drwy hyn yn awdurdodi arweinydd yr Urdd ar y cwrs/daith i arwyddo, ar fy rhan, unrhyw ffurflen ganiatâd ysgrifenedig sydd ei hangen ar awdurdodau'r ysbyty pe byddai angen triniaeth feddygol angenrheidiol mewn argyfwng (triniaeth lawfeddygol neu chwistrelliad), ar yr amod y byddai oedi cyn derbyn fy llofnod, ym marn y meddyg neu'r llawfeddyg yn debygol o beryglu bywyd, iechyd neu lles yr Unigolyn.

PARENTAL/ INDIVIDUAL CONSENT

I understand that the staff responsible for the ac will take all reasonable care of participants.

☐ I consent to the Urdd holding and using the medical/ health information provided on this form for the purposes set out below (including sharing the medical/health information with any individuals involved in the provision of the activity or course, medical professionals, first aiders and catering staff):

1. To assess suitability to take part in the activity/course/trip in question;
2. To enable the Urdd to adapt/adjust the activity/course/ trip appropriately where this may be required;
3. To accommodate/be aware of any allergies;
4. To ensure the health and safety of all participants.

The medical/health information provided on this form will be held for the duration of the activity/activities/course and for a period of up to 3 months thereafter. However, in the event of an accident or incident the medical/health information and any additional relevant information recorded in relation to the accident/incident will be held for a period of 3 years after the participant in question reaches their 18th birthday.

☐ I consent to an Urdd member of staff providing the participant with 'simple' treatment/medication e.g. a plaster, paracetamol, antiseptic cream, insect bite relief cream, cream to relieve sunburn, anti-histamin.

☐ I consent to any emergency treatment necessary. I hereby authorise the Urdd party leader to sign, on my behalf, any written form of consent required by the hospital authorities should emergency medical treatment (a surgical operation or injection) be deemed necessary, provided that any delay in obtaining my signature might be considered, in the opinion of the doctor or surgeon concerned, likely to endanger the participant's life, health or wellbeing.

Llofnod / Signature ……………………………………………………………… **Dyddiad / Date** ………………………………………

Sylwadau neu Fanylion Pellach / Comments or Additional Information

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

……………………………………………………………………………………………………

17 MANYLION PWYSIG AM YR AELODAU -

I'W LLENWI AR ÔL DERBYN FFURFLEN GANIATÂD / IECHYD I YMAELODI YN ÔL GAN Y RHIENI

	ENW	BLWYDDYN YSGOL/ OED	CYFEIRIAD	FFÔN	EBOST	FFÔN ARGYFWNG	AFIECHYD/ ALERGEDD	ANGHENION ARBENNIG	RHIF AELODAETH
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

Ni ddylid datgelu cynnwys y ffurflen hon i neb ond i'r arweinyddion ac i staff yr Urdd.

9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									
16									
17									
18									
Ni ddylid datgelu cynnwys y ffurflen hon i neb ond i'r arweinyddion ac i staff yr Urdd.									

19									
20									
21									
22									
23									
24									
25									
26									
27									
28									
Ni ddylid datgelu cynnwys y ffurflen hon i neb ond i'r arweinyddion ac i staff yr Urdd.									

18 FFURFLEN COFNODI DAMWAIN A DIGWYDDIAD – URDD GOBAITH CYMRU

Adran/ Swyddfa Branch/Department: ____________

Eich enw chi /Name:*(prif lythrennau)*:______________

Dyddiad y ddamwain/ digwyddiad *Date of accident/incident:*			
Amser y ddamwain/ digwyddiad: *Time of accident/incident:*	am/pm		
Union leoliad y ddamwain: *Exact location of accident:*			
Enw'r person yn y digwyddiad *Name of Person involed in incident*			Benyw/ Gwryw *Male/Female*
Oed (os o dan 18) Age (if under 18)		Dyddiad Geni *Date of Birth*	
Cyfeiriad / adran / aelwyd / ysgol: *Address/ adran/aelwyd/school*			
Enw tystion i'r digwyddiad: *Name of witnesses to the incident:*			
Cyfeiriad a manylion cyswllt tystion: *Contact details of witness(es)*			
A anafwyd y person? *Was the person injured?*	Do /Yes ( ) Naddo /No ( )		

Manylion: Beth ddigwyddodd? **Beth oedd y person yn ei wneud?** ***Details: What happened? What was the person doing***	**Pa ran o'r corff anafwyd? - Blaen / Cefn? Nodwch â chroes** *What part of the body was injured?- back front? Mark with X*
Pa driniaeth cymorth cyntaf a roddwyd? ***What first sid treatment, if any, was given?*** (os o gwbl):	
Triniaeth bellach/ *Further treatment:*	**Yr anaf/ *The injury*:**

Arwyddywd/*Signed*: ______________________ Swydd/*Job:* ________________________________

Dyddiad/*Date*: _________________________ Amser/*Time*: _________________________________

Plentyn wedi ei drosglwyddo i ofal Rhiant/Gwarcheidwad cyn/yn ystod/ar ôl triniaeth
Child transferred to the care of parent/guardian before/during/after treatment
Enw Rhiant/Gwarcheidwad/Athro *Name parent/guardian/teacher* : ________________________

PRIF LYTHRENNAU / Capitals

Arwyddwyd/*Signed*: ___________________________________ Amser / *Time*: ________ am/ pm

Cadeirydd Panel Iechyd a Diogelwch: Arwel Phillips, Gwersyll yr Urdd Glan-llyn, Llanuwchlyn, Y Bala, Gwynedd . LL23 7ST. 01678541000

At ddefnydd Swyddog Iechyd a Diogelwch yr Urdd – parhad

Urdd Health and Safety Officer use only – continued

FFURFLEN COFNODI DAMWAIN A DIGWYDDIAD – URDD GOBAITH CYMRU -

Manylion digwyddiad/damwain sydd yn cael ei gyfeirio at RIDDOR

Details of incident/accident referred to RIDDOR

Swyddog Iechyd a Diogelwch yr Urdd i gwblhau'r adran hon, os oes angen cyfeirio'r ddamwain at RIDDOR *Urdd Health and Safety Officer to complete this section, if there is a need to refer to RIDDOR*	
Sut gyfeiriwyd y ddamwain? *How was the accident reported*	Ffôn / Ffacs / E-bost / Arall:
Cwblhau 'F2508' neu 'F2508A' *Complete'F2508' or 'F2508A'*	Ie / Na
Dyddiad y cyfeirio *Date of referral*	
Cyfeirnod y ganolfan *Centre reference number*	
Enw / *Name*	
Llofnod / *Signed*	

Nodiadau / Notes

Rhaid i Swyddog Iechyd a Diogelwch yr Urdd gadw'r ffurflen hon am gyfnod o 5 mlynedd os yw sawl sydd yn derbyn y ddamwain, dros 18 oed, os yw o dan 18 oed, rhaid cadw'r ffurflen hon am gyfnod o 5 mlynedd ar ôl i'r person ifanc gyrraedd 18 oed.

Urdd Health and Safety officer must keep this document for 5 years, if the person who is injured is over 18, if the person is under 18, the document must be kept for 5 years after the young person turns 18.

19 COFRESTR

DYDDIAD POB CYFARFOD

Dyddiad isod ac yna defnyddiwch √ ar gyfer dynodi presenoldeb a √ i dynodi derbyn taliad

ENW		BL YSGOL / OED	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl	Presenoldeb	Tâl

20 ENGHRAIFFT O RAGLEN WEITHGAREDDAU

Rhaid anfon copi o raglen weithgareddau eich Adran/ Uwch Adran/ Aelwyd at eich Swyddog lleol ar gychwyn pob tymor

ADRAN/ UWCH ADRAN/ AELWYD: ____________________________________

RHAGLEN Y TYMOR: __________________

Dyddiad	Amser	Lleoliad	Gweithgareddau	Arweinyddion
27/9/22	5-6:30	Parc y Fro, Aberaeron	Gêm Rownderi	CM a AE
11/10/22	5-6.30	Neuadd Caerwedros	Pêl-droed a chwarae tipit	RJ a AE
1/11/22	5-6.30	Neuadd Caerwedros	Noson Defnyddio’r we yn ddiogel	RJ a CM
15/11/22	5-6.30	Neuadd Caerwedros	Noson gyda’r arlunydd Rhiannon Roberts	AE a HD
29/11/202	5-6.30	Neuadd Caerwedros	Gweithdy Clocsio	HD a CM
13/12/22	6-8	Neuadd Caerwedros	Canu Carolau o gwmpas y Pentref	Pawb
7/01/23	5-6:30	Gorsaf Dân	Ymweliad a’r orsaf Dân	EW/AJ

Sampl o rhaglen Adran / Aelwyd

Dyddiad	Amser	Lleoliad	Gweithgareddau	Arweinyddion

Gwybodaeth Ddefnyddiol

21 GWEFAN YR URDD – www.urdd.cymru

Mae gan Urdd Gobaith Cymru wefan fywiog sy’n denu bron i 950,000 o ymwelwyr bob blwyddyn. Ewch i ymweld â hi! www.urdd.cymru

Bydd modd derbyn gwybodaeth am yr eisteddfod, cylchgronau, aelodaeth, gwersylloedd, chwaraeon a phob math o ffeithiau difyr am yr Urdd ynghyd a gweld rhestr lawn o ddigwyddiadau eich ardal yn www.urdd.cymru/fyardal

22 Gwybodaeth a gwefannau defnyddiol

MEIC –https://www.meiccymru.org/cym/

Meic ydy'r gwasanaeth llinell gymorth i blant a phobl ifanc hyd at 25 oed yng Nghymru. I ddarganfod beth sy'n digwydd yn dy ardal leol neu am help i ymdrin â sefyllfa anodd, bydd Meic yn gwrando pan na fydd unrhyw un arall yn gwneud. Nid ydym yn barnu a byddem yn helpu wrth roi gwybodaeth, cyngor defnyddiol a'r gefnogaeth sydd ei angen arnat i wneud newid

Cymorth i weithwyr ym maes plant a Gwaith Ieueucntid

Mae'r Ddolen isod yn cynnwys adnoddau wedi'u dylunio i addysgu eraill am y gwasanaeth Meic. Mae croeso i chi lawr lwytho a defnyddio'r adnoddau yma.

https://www.meiccymru.org/cym/adnoddau-bobl-broffesiynol/

Diolch am wirfoddoli gydag

Urdd Gobaith Cymru

Rydym yn gwerthfawrogi eich ymrwymiad a'ch cefnogaeth.